

teendi, valamint általában ezen alapnak az igényelt összegre való felemelése iránt a vonatkozó tárgyalások befejeztével, még a folyó év első felében a tekintetes törvényhatósági bizottságnak előterjesztést fogok tenni.

A községek és Zenta r. t. város 1902. évi költségvetésai beérkeztek, a számvétség által valamennyi fellülvizsgáltatott s azok a tekintetes törvényhatósági bizottság által már érdemileg is elintéztették, kivéve Katymár községét, melyre csak észrevételező határozatot hozott az újabb törvényhatósági tárgyalást igényel.

A legutóbbi jelentésben említett Bod-Monostorszegh és Katymár községek 1900. évi közpénztári számadásai időközben szintén beérkeztek.

A közbiztonság állapota a lefolyt évnegyedben, leszámítva a vagyoni elleni kisebb merényleteket, a szűk termései viszonyok dacára sem mondható túlságosan rossznak — mit az alábbi számadatok igazolnak. Előfordult:

Hatóság elleni erőszakos cselekmény 4; magánosok elleni erőszakos cselekmény 1; pénzhamisítás 7; szemérem elleni cselekmény 3; gyilkosság 1; emberlét 3, melyek mind kiderítettek; élet és testi sértés elleni merénylet 116, kiderítettek 115, vizsgálat alatt áll 1; rablás 7, kiderítettek 6, vizsgálat alatt áll 1; gyújtogatás 5, kiderítettek 3, vizsgálat alatt áll 2; lopás 197, kiderítettek 123, vizsgálat alatt áll 46; vagyoni elleni cselekmény 168, kiderítettek 143, vizsgálat alatt áll 25; különféle kihágás 428.

A közegegségügy állapota az 1901. év IV-ik negyedében, az előző év megfelelő időszakának egészségügyi viszonyaihoz képest, kedvező volt.

A betegülési esetek csekély számarányú gyenge körmozgalmat okozott, úgy az ezen évnegyedben rendszerint felmerülő szokott betegségek — a légzőszervek különböző bántalmi közötti, valamint a hevenyfertőző körok között is, melyek közül fellepett:

1. A ronesoló toroklob 21 községben, névszerint: Filipova, Lalit, Parabut, Kucura, O Kanizsa, Mohol, O-Szivac, Bezdan, Csonopla, Sztanics, Madaras, Karavukova, Déronya, O-Verbász, Kula, Veprovac, Kovil-Szent-Iván, Bács Topolya, Csurogh, Gyurgyevó, Zsabya és Zenta város területén.

Megbetegedett összesen: 114 gyermek; ebből meggyógyult 66; meghalt 32; ápolás alatt maradt 16.

2. A vörheny 14 községben és pedig: Katymár, Bikity, Hódásgh, Torzsa, Szenttamás, Bács Földvár, O-Becse, Obrovac, Mohol, O Kanizsa, Ada, Csurogh, Kernyaja, Csonopla és Zenta város területén.

Megbetegedett összesen: 303 gyermek, ebből meggyógyult 202; meghalt 44; ápolás alatt maradt 57.

3. A hagymáz 17 községben, névszerint: Kunbaja, Madaras, Katymár, Rác-Militics, Vajska, Torzsa, Kula, Bács Földvár, O Becse, O Morovica, Felső Kovil, Csurogh, Zsabya, Mohol, Martonos, Ada, Sztanics és Zenta város területén.

Megbetegedett összesen: 89 egyén, ebből meggyógyult 55; meghalt 9; ápolás alatt maradt 25.

4. A kanyaró 9 községben és pedig: Bács-Álmás, Kunbaja, Sztanics, O-Szivac, Madaras, Katymár, O-Kanizsa, Nemet-Palanka és Katy.

Megbetegedett összesen 182 gyermek, ebből meggyógyult 108; meghalt 46; ápolás alatt van 28.

Végül a hólyagos himlő O-Kanizsán 4 esetben, mind a négy összegyógyult.

A trachomában ezen évnegyedben megbetegültek és gyógykezelték számadatait a következők:

Az egész vármegye területén összesen 11.910 trachomás egyén gyógykezeltetett; ezek közül 10.120 valódi és 1790 trachoma gyanus.

A vérdhímlooltas az egész vármegye területén kedvező eredményvel befejeztetett.

A gyógyszerárakban annyiban történt változás, amennyiben a mélykúti a „Szent Annához“ címzett gyógytár személyes üzleti joga Pillich Józsefről Nagy Belara ruházattal át; továbbá Tovarsován önálló személyes üzleti jogu gyógyszerárt felállítására Palfy Győző okleveles gyógyszerész nyert engedélyt.

A gyógyszerárt vizsgálatokat illetőleg anyaggyógyászterár megvizsgáltatott 58; kézi-gyógyászterár megvizsgáltatott 36.

Eltekintve az egyes helyeken észlelt csekély kifogásolási válo, a gyógyszerárak általában kellő rendben találhattak.

Egyéb figyelemre méltó mozzanat ezen évnegyed folyamán nem fordult elő a közegegségügy szolgálat terén.

Az állategészségügy állapota az 1901. év IV. évnegyedében általában kedvezőnek volt mondható, a menyiben a bejelentés kötelezettsége alatt álló ragadós állati betegségek közül járványserűleg csak a sertésvész és az is mint járvány csak egy községben lépett fel, míg a többi fellepett betegségek u. m. a vesztesség, takonykór, sertésorbánc, rühkór és lépfene csak mint szórványos betegségek uráltak. Sertésvésznek osztrák területre történt behurcolása miatt a vármegye területe, az ó-becsei járás kivételével, a lefolyt évnegyedben is ki volt tiltva az ausztriai szabad állatforgalomból.

A köztenyésztésre használni szándékolt magán meéneknek bizottsági megvizsgálása november hónapuk a bárnas bizottság által kitűzött napján a megye egész területén megejtetett, mely alkalommal a vizsgálatokhoz elővezetett összesen 454 mén, ezek közül köztenyésztésre alkalmasnak találtak és fedezetetesi igazolványal ellátottak 189 mén. A fedezetetesi díj maximumaként 30 korona, minimumaként 6 korona lett megállapítva. Felebbezés mindössze 2 menre nézve lett bejelentve.

A földmívelésiügyi miniszter ur a lefolyt évben Bács-Vaskut és O-Sztopár állomásokot marbarakodókul engedélyezte.

Az egyes állati betegségek fellepte a következő volt:

Sertésvész fellepett: Bács Martonos, Bács-Madaras, O-Kér, O Soóvé, Bajsa, Tiszakálmánfalva, O-Kanizsa, Topolya, Veprovac községekben, összesen 9 községben és Zenta városban. A felveteli jegyzőkönyvek adatai szerint sertésvészben megbetegedett 274 sertés, ebből elhullott 94 sertés, gyógykezelés alatt maradt 160 darab sertés.

Vesztességben kiirtottat Uj-Verbász, Kernyaja, O-Becse, Uj-Soóvé, Bács-Vaskut, Temerin, Gyurgyevó, Mohol, Mosorin, Baracska, Bács-Martonos, Piros, Kiszacs, Alsó-Kovil községekben, összesen 14 községben és Zenta városban 22 eb. Vesztett eb által megmaradt 24 egyén, kik közül 14 egyén felszállítottat a budapesti Hőgyes-féle pasteur védoltó intézetbe.

Takonykór fellepett: Bács-Földvár, Csurogh, O-Kér és Bács-Petrovoszellő községben, összesen 4 községben. Takonykór miatt kiirtottat 11 darab ló.

Sertésorbánc fellepett: Mélykut és Apatin községekben. Megbetegedett 8 sertés, ebből elhullott 7 sertés.

Rühkór fellepett: O Soóvé, Zsabya és O Becse községekben. Rühkórban megbetegedett 5 ló.

Végül Bács Topolya és Uj-Verbász községekben 1—1 tehén lépfenében elhullott.

A közigazgatás keretében elintézték nyerdó uti és vízi ügyekre vonatkozó fontosabb mozzanatokról jelentésemet a következőkben van szerencsém előadni:

A hegyes—feketehegy vasuti állomáshoz vezető s Szeghgy község községvezető kiinduló törvényhatósági utnak miutta leendő kiépítése érdekében a bejárás november hó 18 án megtartván, annak eredményéhez képest a határozat meghozatott s a további szükséges eljárás folyamatba téve van.

A biztosított szállítások és munkások közül: a törvényhatósági utak fentartásához szükséges fed (kavics) anyag valamint a kongó tégla kiszállítottat s átvétetett.

Az utak közül az O Verbász belsősegeiben építendő volt utzakaszának kiépítése befejeztetett — a munkálat fellülvizsgáltatott, ideiglenesen átvétetett és a forgalomnak átadott.

A zombori—bezdáni törvényhatósági uton levő 4 utkaparóház födelének utalakítása megtörtént, a munka fellülvizsgálva átvétetett.

A bács—zsabya—titeli törvényhatósági közút 6—13 kilométer közötti szakaszának építési munkálataiból a földmunka befejeztet nyert — míg a folytatolagos munkálat — az építésre kedvezőtlen idő miatt, csak a tavaszon fog folytatattani; — ép egy nem nyert még befejeztet az újvidék—szegedi törvényhatósági közutnak 45+6—46+13 kilométer szakaszán, valamint az ó-becse—török-becsei törvényhatósági út 0—2 kilométer szakaszán megkezdett munka.

Az általános teritessel kapcsolatos hengerezési munkálatok befejeztettek, fellülvizsgáltaták és átvétettek. Az 1901/902. évi közüti költségelőirányzat végrehajtásában szükséges további tervezések és eljárások folyamatban vannak.

Vízi ügyekben — tárgyalás tartatott a szóna—apatini lecsapoló társulat által végrehajtott árterfejllesztés következtében beadott felfolyamodások elintézésében, továbbá a Mosztonga — valamint a Bácsér topolyai ágá medrének tisztítása érdekében, — végre a priglevicaszent-Iván—apatini lecsapoló társulat árterfejllesztése ügyében. — Mindaunyi esetnél a tárgyalás eredményéhez képest szükséges további eljárás folyamatban van. Kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot, hogy jelentésemet tudomásul venni sziveskedjek.

Vármegyei közgyűlés

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága a helygyminisztertől nyert engedélyt folytatn az elmaradt december havi rendes közgyűlés pótlásán az azt helyettesítő IV. rendes közgyűlést folyó hó 10 én tartotta meg a vármegyei székház közgyűlési termében.

Latinovits Pál főispán kilenc órakor a közgyűlési teremben megjelent, a bizottsági tagok lelkes eljénzéssel fogadták. Először főispán a megjelent bizottsági tagokat szívelyesen üdvözlöven, a közgyűlést megnyitotta és a közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésével ifjú Vojnits István főjegyzőt, a szólni kívánók följegyzésével Popovits Sebő tb. főjegyzőt és az ügyészi teendőkkel Pribil Ernő főügyészt bízta meg.

A közgyűlés első tárgya az alispán jelentése volt a közügyek állapotáról, melyet ifjú Vojnits István főjegyző olvasott fel. A vármegyei közügyek és közigazgatási ágak mult negyedévi állapotára kiterjeszkedő terjedelmes jelentést a bizottsági tagjai nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatták és végül megeljeneztek.

Kivándorlástügy.

Az alispáni jelentés után szólásra emelkedett Rác György bizottsági tag és egy káros népmozgalom, a kivándorlás korlátozása tárgyában mondotta el aggályait. Csábító ígéretekkel a lelkiismeretlen ügyönkök, nemcsak a legjobb férfi munkásokat szállítják ki, hanem egy idő óta fiatal leányokat is a kivándorlásra csábítanak és indítványozza, hogy a kivándorlás meggátálása érdekében írjon fel a vármegye közönsége a miniszterhez.

Karácson Gyula alispán kimerítő választ, melyben tudatta, hogy a kivándorlás ügyét nagy figyelemmel kíséri és fogja kísérni, a miniszternek erre vonatkozó rendeleteit nagy szigorral hajlja végre és hogy a vármegyei közönsége a kivándorlás korlátozása iránt már felit és több törvényhatóság eziránti feliratát pártolta és hason szemlélő feliratokat intézett a magas kormányhoz és így az újból való felirat küldés felesleges. Úgy felszólláló, mint a törvényhatósági bizottság is meggyávással tudomásul vette, az alispáni jelentéssel együtt.

A közigazgatás egyszerűsítése.

A helygyminiszter leirata a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló 1901. évi XX. t. c.-nek a jogorvoslatokról szóló első fejezetében foglalt rendelkezések végrehajtása tárgyában. A vármegye alispánja a végrehajtás iránt a kellő intézkedéseket megtéve, a helygyminiszteri leiratot a közgyűlés tudomásul vette.

Járási másodnököi állások.

A m. kir. helygyminiszter ur leirata a járási másod-nököi állások beszüntetése tárgyában és a vármegye alispánjának az ügyre vonatkozó előterjesztése. — Az írónököi állások fentartatnak és azoknak fizetése az utépitési és utadól-alap idönként fel nem használt és takarékpénztárralag kezelt összegek kamataiból nyer egy időre fedezetet.

Honvédelmitvány.

A helygyminiszter leirata a honvéd főreáliskola és Ludovika akadémiánál létesített 2 alapítványi hely alap-tokje tárgyában. A 60,000 koronás alapítványi a helygyminiszter jóváhagyta. A közgyűlés az erre vonatkozó leiratot tudomásul vette.

Miniszteri leiratok.

A mozgósítás esetén működő loavató bizottságok elnökeinek megválasztása. — A loavató bizottság megalkábbatott, annak tagjai jegyzőkönyvi kivonattal fogának értesített.

Kereskedelmi miniszteri leirat az iparfelügyelői kirendeltség tárgyában. — Újabb felirat intéztetik a miniszterhez.

Helygyminiszteri leirat a halas—b.almás—rigyicai helyieredők vasutára megszavazott vármegyei hozzájárulás tárgyában. — Az intézvény tudomásul vétetett.

A helygyminiszter leirata a vármegye árwapénztárának 1901. évi február havában megtartott rovan-csolásra vonatkozólag. — Tudomásul vétetett.

Császska György köszönete.

Császska György kalocsai érseknek köszönet levele a 10 éves érseki jubileuma alkalmából hozzá intézett üdvözlő iratra. — Tudomásul vétetett.

Főispáni átiratok.

Főispáni átirat az állandó választmány alelnökeinek megválasztása tárgyában. — Latinovits János és Piukovits József megválasztása tudomásul vétetett. A két alelnök egyszersmind tagja a számonkérésnek.

Ugyanannak átirata a megtartott számonkérésrőkről, Szalay Frigyes főispáni titkár (lelkes éljenzés), Buday Jenő alszámvevő, Konyovits Antal alszámvevő kinevezése tárgyában. — A közgyűlés ezen átiratokat tudomásul vette.

Alispáni előterjesztések.

Alispáni előterjesztés az O Becse—B. Petrovoszellő községek közötti törvényhatósági ut melyen fekvő szélének bérbeadására vonatkozó szerződésnek jóváhagyása iránt. — Az előterjesztés tudomásul vétetvén, a szerződés jóváhagyatott.

Ugyanannak előterjesztése a zombori—ó-becsei törvényhatósági uton felállítandó utkaparó házhoz sztkészes területnek Hilkené Gáspártól való megszerzése tárgyában. — A megszerzés elrendeltetett.

Ugyanannak előterjesztése a zombori—csenoplai th. utnak kiépítésére vonatkozólag Zombor sz. kir. várossal kötött szerződés tárgyában. — A várossal kötött szerződés jóváhagyatott.

Ugyanannak előterjesztése a tisztviselők és segéd-személyzet jutalmazása és segélyezése tárgyában. — Jutalmat kaptak: Sréter Károly házipénztári könyvelő-nek 100 koronát, Klemm Károly árvaszéki alszámvevő-nek 100 koronát. Segélyt kaptak: Mihályi Ernő alszám-vevő 100 koronát, Sverteszkzy Aladár árvaszéki nyilvántartó és Zombori Lajos levéltári segéd 80—80 koronát, Thész Gyula számvéveségi iktató 60 koronát, Csuzdy Halász Béla, Maugh Gyula, Forky Kálmán, Takács Mihály, Deszpi János 50—50 koronát, Teofanovits Voidszlv 60 koronát, Hoffmann Károly rendszerinti napidíjjasnak 50 koronát, Ergl Lajos, Hrabovszky Sándor, Vuits Milan, Tóth Gyula rendszerinti napidíjjasoknak 40—40 koronát, Vécsey Nándor, Nikolics Demeter, Oltványi István, Pelle Jozsef 40—40 koronát, Springer Arthur, Zsambokréthy Aladár, Zoltán Jozsef ideiglenes napidíjjasok 40—40 koronát, továbbá Hős Lipót palota-felügyelő 60 koronát, Tatits Antal hivatalsszolga 40 koronát, a többi központi hivatalsszolgaúknak egyenként 20 koronát, 12 órállo legénynek egyenként 20 koronát, két központi és két járási lovashuszárnak egyenként 20 koronát, 13 járási hivatalsszolgaúknak egyenként 20 koronát, három udvarosnak 30 koronát.

A vármegye alispánjának előterjesztése a községek 1901. évi számadásait tárgyaló községi képviselőtestületi üléskezelt elnökök kirendelése iránt. — Az elnökök kirendeltettek.

Ugyanannak jelentése néhai Sándor Béla volt főispánnak elhunytá alkalmából kibocsájtott gyászjelentés és a vármegye nevében adott koszorú költségeinek fedezete tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Ugyanannak előterjesztése a közzgazdasági, közművelődési és jótékonyági alapha átutalandó 20,000 kor. kintalása tárgyában. — Atutaltatik.

Ugyanannak előterjesztése a megyei nyugdíj alap javára a 20%-os m. pótdából átutalandó összeg tárgyában. — Atutaltatik.

Ugyanannak előterjesztése az ideiglenesen engedélyezett díjnokok további engedélyezése iránt. — Jóvá-hagyólag tudomásul vétetett.

Az allgyezsek magányakoriata.

Dr. Csernynus Pál és dr. Hirman Ferenc vármegyei allgyezsek kérvénye ügyvédi magányakorlat megengedése iránt.

A közgyűlésnek ezen tárgya iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg és több felszóllálás is történt. Az állandó választmány javaslata az, hogy dr. Csernynus Pál és dr. Hirman Ferencnek a törvényhatóság megengedi, hogy magányakorlatot folytassanak. A kintünően megindokolt javaslat felolvasása után, szólásra emelkedett Szilágyi Mór ügyvéd, bizottsági tag és kijelenti, hogy az allgyezsek kérvényével szemben állást foglal és pedig első sorban a közérdek szempontjából, mert nem tart-hatja megengedhetőknek, hogy a fizetéssel, nyugdíjigény-nyel bíró allgyezs ügyvédi magányakorlati gyakoroljon, mert ez hátrányára lenne az ügyészi hivatal megkivánt gyors és pontos ügyforgalmára. Felszólláló alaki szempontból is kifogásolja a kérvényt és az állandó választ-mány javaslatát, mert szabályrendeletbe ütökzik, előbb a vármegyei szabályrendeletnek az ügyességre vonat-kozó részét kellene megváltoztatni és csak akkor lehetne a kérvényt elbíralni. A javaslat, felszólláló szerint, sérti egy tekintélyes osztály, az ügyvédi karnak jogos ma-gyan érdekeit és megsértve látja ebben a szabad keresni a vármegyei fiskalst. Indítványozza, hogy a kérvény felett térjen a közgyűlés napirendre. A kérvényben a társadalom egy tekintélyes osztálya, az ügyvédi kar jogaibak megnyirbálását látja, pedig az ügyvédi kar nemcsak a jogszolgáltatás, hanem a társadalom terén is a szép és nemes eszmék szolgálatában áll.

Utána dr. Schneider Károly szólalt fel és hozzá-járult Szilágyi Mór javaslatához. Nem fogadja el az állandó választmány javaslatát, mert azt hiszi, hogy a közhivatali érdek sérülme nélkül a kérelemnek hely nem adható. Az allgyezsek által beadott kérvény egyik indoka az, hogy a perek nagy csökkenése folytán már nincs elegendő honorált privát munkájuk s így a munka tetemesen apadt. Szóló szerint ebből nem az következik, hogy az ügyezseknek a privát ügykődést engedjék meg, hanem az, hogy helyesebb munkabeosztást alkalmazza-nak és ezzel kapcsolatban esetleg az egyik allgyezsi állást szüntessék meg és annak javadalmazását a fő-ügyészi és a másik allgyezsi állás dotációjára fordítsák. Ezen kérdések megfontolása céljából az ügyet tanul-mányozás és újabb határozathozatal céljából az illetékes tényezőknek visszaadattni kéri.

Hallósy Kornél szólalt javaslatát ellen és nézete az, hogy a privát ügykődés megegedés kérvények elintézése, azon beleszóllása is szükséges, meg- Pribil Ernő főügyész.

alaki szempontból kifogástal szabályrendeletnek teljesen kifogásolja Szilágyi Mór felszólláló, mint közvetlen is beismeri, nem lett volna ügyvédi működése alatt nem-tologását, mi különben is nem hiszi, hogy az allgyezsek lenne. Schneider Károly hiszi, hogy egy allgyezsi állás, az állások jelenleg be van-tak állásokra a nagy ügyforga-valakit attól, hogy szabad-lehet eltáitani. Az állandó-gadára ajánlja, mert az se nem sérti.

Latinovits Pál főispáni datja, hogy törvényes jog- Hável Jozsef zentai járási zombori orvost th. vármegyei Jozsef hódásgh, dr. Verost th. járaorvossá: Voz-th. főszámvevő; Penez-th. központi irnokokat th. alszombori és Zsigmond János-igazgatósi gyakornokokat.

Szűcs Lajos felebbes felfogadása tárgyában ho-felebbezés elutasítottat.

Miluty Szevetozár fele- a községi alapok elhelyez-zata ellen. — Feloldatott.

Kalugyerszky Nesztő O Sztopár község képviselő-hozott határozata ellen. — közizzgazgatási bizottság-Dr. Ellinger Jenő.

város képviselőtestületének lesi képviselőnek diszpolg-határozata ellen. — A fel-Ehman János felebb-viseléstületének Müller-egengedése tárgyában hozt-kiaidatott.

Szkozovits István és máfalva községnek neh-zese tárgyában hozott hat- kab felebbezése Csantavér-iskolai hitoktató díjai tárg- — Gergits Lukács és tars-nek az egyházi érdekü ing-hozott határozata ellen. — B.-Keresztur községének-tárgyában hozott határoz- felebbezése O Becse köze-tyában hozott határozat- felebbezése B. Földvár-terület visszaadása tárgya-Eremitis Vljakó felebbeze-aesumnak biztosítása tar- — A határozatok jóváh-

Bács-Földvár község-dijazása tárgyában. — l-B.-Földvár határozat-gedeley tárgyában. — A-Bácsufjalu határozat-tyában. — Feloldatott.

Zsabya határozata-geinek fedezésére felvet-tárgyában. — A köles-t-delyeztetett.

Mélykut határozata-tárgyában. — 1600 kor-és 40 fillér halottkémléri-hogy nemcsak a szegény-nem baladó adó t fize-ogyógyítani.

Filipova határozata-tyában. — Gyulafalva-tese tárgyában. — Na-oztása tárgyában. — J-

B. Petrovoszellő ha-tárgyában. — Elutasított-Béreg határozata- beszedése tárgyában. — tenető hely kihatása ta- a betétszerkesztők járn-határozata a történelmi-tyában. — B.-Keresztur-adoja tárgyában. — Pac-irnok fizetése tárgyában-vásárlás tárgyában. — E-lan közöltések leiras- a Neuin Jefta és Latinka-határozata a községi irno-határozata a kisbírók-j-rogli község határozata-delye tárgyában. — Jöv-

Kolluth község ha-sával felmertendő költs-

A zombori takarékpénz-kölcson engedélyeztetett-

Bács-Petrovoszellő-ármmentesítő társulat álta-eladása érdemében kötő

O Becse község határoz- csapolása tárgyában. —

Kolluth község n-lesztés elleni felszóllam-megbíztottak napidíjai tá-

Kunbaja község h-itéstendő vasuti állomá-hozzájárulás tárgyában-ártézi kut furása érden

